Број 96. У Новом Саду, у суботу 30. априла 1905. Година XL.

„Застава“ из[illegible]зи сваки дан два пута, а недељом, свецем и д[illegible]зима иза недеље и свеца једаред.

Цена је за У[illegible]арску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно шаље на један месец 2 кр. 40 пот. за четврт го[illegible]че 7 круна. Кад се јутарњи и вечерњи лист з[illegible] шаље: месечно 2 кр. 98 пот. на четврт [illegible] 8 круна 75 пот.
За остале земље на четврт године 10 круна.

Народним бројевима од [illegible]тка пена је: за пола године 2 круне, на целу годину 4 круне

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

(Вечерњи лист.)

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Издање „Рада“ деоничарског друштва у Руми.

За огласе плаћа се по 12 пот. од сваке врсте оваких ситних слова.

Уредништво и администрација „Заставе“ је у кући г. Јована Т. Чавића,
Дописи шаљу се уредништву а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Чек-конто 12008.

Зашто баш кандидат: српске народне радикалне странке?

Има два човека, који већ два дана трче по Новом Саду, те продају мудрост. Не допада им се: зашто се каже за дра Мушицког, да је он кандидат српске народне радикалне странке. Зашто се није казало о њему: „народносни кандидат“, па доста. Онда би га бајаги могли помагати и други. А др. Полит хоће из тога да изведе, како је радикалима прво радикалство, а Српство им је девета брига.

Но ствар је у овоме: Наша радикална странка зове се „српска народна радикална странка“. У томе називу има „српска народна“, ал има и радикална. То значи: да наша странка хоће српске народне захтеве да заступа и изведе на радикални, коренит начин. Значи: желимо, да се данашње стање баш у корист народа српског из темеља промене.

Странака има у целом свету и мора их бити. И као што човек има своје име, да се разликује од других, тако и странке имају своје име. И као што је име човеково везано за његову личност, тако је и име странке везано за начело.

Ни један ваљан човек се не стиди свога имена, не одриче га се, не забашурује га. То не ради ни једна странка. Па шта би они хтели?! Да прогутамо оно „радикал“? Тим би казали, да др. Мушицки није кандидат српске народне радикалне странке. И да он није радикал. Зар и странка и он, да забашуре нешто, што то тако годи овом ил оном?!

Не! У борбу се иде са заставом, именом, начелом. Ко се ма због какве користи тога одриче једаред, одрекао би се због друге користи други пут. И могло би му се пребацити с правом, ниси отворен човек. — Оно што смо, то смо! Нема нико права тражити да то ма и за час напустимо, јер би се тим осрамотили. Није ни лепо тражити од другог да то учини.

Ево нам случаја са мађарском уједињеном опозицијом. Она се ујединила за време прошлих избора. У њој је четири странке. Кошутовци, Банфијевци, пучка странка, дисиденти (да већ и њих рачунамо у странку) ал где су год истицали кандидате, нигди ни једна странка није за љубав друге прећутала ил променула своје име Свуда се знало и исписало: Ово је кандидат Кошутове странке, оно кандидат пучке странке и т. д. А странке су опет зато помагале једна другу.

Ево нам баш сад у Новом Саду. Кошутовци су истакли свог кандидата грофа Телекија, ал су отворено исписали чији је кандидат. Оне друге мађарске странке чак и владиновци решили су да га помажу. Ал није никоме пало ни на памет, да замери Кошутовој странци, што није променула ил прећутала своје име. Да јје то ко тражио, томе би се грохотом насмејао цео свет. Само код нас може то бити да ма ко рекне ма какву глупост и да се о том још разговара.

Него није то! Ко хоће у страну, лако нађе узрока. Смета му ово, ил оно. Боље би било који неће, нека отворено ккажу нећу, па крај А што да измишљавајуу којекакве будаласте изговоре. Та др. Полит је сто пути расрђен писао у „Бранику“: ник д с вами радикалима! Чули смо!! Па шта ту сад он и она друга двојица који трче новосадским улицама измишљавају силом још неке „екстра узроке“. Нашем је свету и сувише познато, откуд ветар дувa.

Истакнут кандидат мора имати начела, ознаке, обележја, имена, а то се мора и исписати. То захтева политички образ А А они који су уверени да им је ближи кандидат српске народне радикалне странке др. ММита Мушицки од кандидата кошутове странке грофа Арведа Телекија, ти ће и гласасати за њега, јер друкчије не може ни битити.

Ми верујемо да још има Срба у Н С Саду којима је непомрачена свест и који знају своју дужност. Зато улазимо са пуно о поуздања у изборну борбу.

Живио др. Мита Мушицки посланички кандидат српске народне радикалне странке!

Изборно кретање у Новом Саду.

Др. Мита Мушицки, кандидат српске народне радикалне странке кренуће се на Ченеј сутра, у недељу ујутру тачно уу 9 сати пре подне. Скуп ће бити у 8½ сати ујутру пред гостионицом „Три круне.“

* * *

У најновијем броју „Браника“ извештава др. Полит да ће гроф Телеки кандидат Кошутове странке „зацело бити изабран за посланика слободне краљевске вароши Новога Сада, јер неће имати против себе кандидата ни једне мађарске странке.

Опширно говори кад ће стићи кошутовачки кандидат у Нови Сад, ко ће све бити у његовој пратњи, где ће говорити свој говор и т. д. Радикале грди, назива их букачима који се керебече, износи како многи честити Срби бирачи само зато нису гласали на радикалне кандидате, што су истицали само радикалство, а Српство им је девета брига. Прориче дру Мушицком срамни пад итд.

Да се ико осврће на дра Полита и да он има толико снаге, колико пакости, било би заиста зло. Ал овако, и ако није лепо што пише, није ни страшно Изнели смо ово тек да се зна. А нека нам је само др. Полит жив и здрав, Бог је добар, па ће га ваљда кад тад и — умудрити.

Нови Сад, 30. априла.

Криза. Из развоја кризе бележимо ову вест. Заједнички министар финансија и управник Босне, Бурјан постаће краљев повереник. Но он неће заменути Тису као министар председник Тога Бурјан никако неће да се прими. Када Тиса преда краљу саборску адресу, краљ ће идуће недеље послати Бурјана у Будимпешту као свога пуномоћника. Овлаштиће га, да може преговарати о оним тачкама програма, за које он — (Бурјан) држи да се могу примити. Дакле у првом реду Бурјан ће преговарати са коалицијом.

Међутим, веле, да се ни у Бечу ни у Пешти не надају, да ће то довести до жељеног решења кризе. Ово се чини, по мишљењу удружене опозиције, због тога, да краљ не мора више саслушавати поједине политичаре. И тако ће Бурјан сносити одговорност у место Тисе. У место Тисе сада ће Бурјан извештавати краља о положају, у место Тисе он ће давати краљу савете.

И пошто се Бурјан неће моћи погоди-

ПОДЛИСТАК.

ЗАРОБЉЕНИ ЈАПАНЦИ И РУСКИ ВОЈНИЦИ.

— В. Елеца —

У последњим бојевима заробили смо знатан број Јапанаца. Наши војници владају се према њима врло лепо, управо витешки. Руског војника врло је тешко ражљутити, тек када га подмукли и лукави непријатељ разјари, онда је страшан. Али чим престане бој, опет постаје миран и добродушан према непријатељу као и увек у досадашњим ратовима.

Насликаћу вам неколико сличица такових из бојева на Шаху. У једној од последњих борби терскокубанских Козака са јапанским драгонима, један драгон јапански оделио се далеко од својих, а за њиме се пустио Козак Дуго су јурили на коњима. Драгон је имао доброг аустралског коња, а Козак нунокрвног Кабардинца. Најпосле Козак поче стизати Јапанца, а овај видећи да се не може спасти, скочи с коња и извади сабљу. Козак га је лако могао посећи и не силазећи са коња, али је хтео часну борбу, те и сам скочи са свога кабардинца и појури на Јапанца. Јапанац тада баци сабљу. Када то виде Козак баци и он своју сабљу да би борба била равна, ухватише се у коштац. Убрзо га Козак обори, веже му руке ременом, па га свечано доведе у логорр и преда га команданту.

Сутра дан ордонанс позове Козака заробљеном Јапанцу. Чим га је Јапанац виддео, баци му се око врата, грлио га је и љубио, и говорио му преко тумача:

»Не знам како бих ти благодарио, што си ми поклонио живот. У нашој војсци има много тако храбрих војника као што си ти, ал тако великодушног витеза (»самураја«), нема. Ти си ми више него рођени, и ако да Бог те се рат сврши, доћи ћу теби да видим како живиш а после ћу те повести самном у Јапан да те упознам са мојом породицом, да им покажем руског витеза, који ми је живот поклонио«.

* * *

У носиљкама у болници леже један поред другог, рањени подофицир виборшког пука, голема људа, широких плећа, и мален Јапанац, опет подофицир, тешко рањен. Овај је живео у Владивостоку и добро говори руски. Јапанац непрестано јечи.

— А шта јечиш? — рече му сусед осорно.

— А како да не јечим, та добио сам четири кугле! — рече Јапанац тужно.

— А ја шест па ни да јаукнем.

— Заробљеним Русима код нас је врло добро, а ти вичеш на мене.

— Ви, пси, убијате наше рањенике, а мало их заплењујете, па да не вичем на тебе!

Јапанац зћута и престаде јечати. Настаде тајац, а наш рањеник све се обрће суседу, а овај тек што по који пут тешко уздане.

Наш рањеник се напреже да се придигне, али не може и руку и груди му пробио је куршум. Најпосле десном руком некако извади три цигаре и даде их Јапанцу.

— Дед, запали, можда ће ти лакше бити.

Јапанац се обрадова, па прими поклон од срдитог јунака.

* * *

На источном делу војске заробили су неколико Јапанаца. Прво су молили да им дамо да једу. Би заповеђено да их добро нахране.

Дежурни официр, да би се уверио, једу ли Јапанци, приђе к папирном окну на фанзи и виде како Јапанци, блажени, једу масну чорбу. Пред њима је стојао стражар и забављао их.

* * *

Једном су довели једног Јапанца и мислили су да је пребегао, ишао је мирно нашем опкопу и био је далеко од нас још на педесет корачаји.

Када наши стрелци искочише преда њ, страшно се уплашио, дохвати за тесак да би се

ти са здруженом опозицијом, неће се моћи образовати ни парламентарна влада и остаће по старом, то јест краљ неће разрешити Тису.

И тада до октобра неће бити ствар решена, а краљ ће одгодити сабор до јесени.

*

Према вестима из Будимпеште, Тиса ће данас ићи у Беч и предати краљу адресу. Краљ ће тада послати свога пуномоћника, по свој прилици Бурјана. По бечком „Цајту“ ако се те мисије Бурјан не прими онда ће за краљевог помоћника бити назначен Владислав Сеђењи Марић посланик на берлинском двору.

*

Важна је вест и ова: Извршни одбор либеларне странке држао је своју седницу и донео одлуку, да Тиса замоли краља да састави кабинет из скупштинске већине. На то је пристао и Тиса. Али ако владалац не усвоји овај Тисин предлог и не прими програм здружене опозиције? Онда не може доћи до образовања парламентарне владе ни са Андрашијем, ни са ким другим на челу. Као што се види, ситуација је још мутна.

О васпитању девојака

Када погледамо око себе и озбиљно промислимо о данашњем духу, који нас све провејава, увидећемо, да сво ми — опоје и модерним духом — на јакој странпутици. Наш начин живота, наши друштвени одношаји, све је то на кривом путу Сви хоћемо да смо модерни, да корачамо са духом времена, чезнемо за оним што нам долази са стране, од туђина, а не питамо, је ли то све добро, да ли је то за нас?

Тако смо ми на странпутици и у погледу неговања и васпитања наших девојака. Српкиња, поносита и родољубива Српкиња, добила је тип космополиткиње. — Обичаји српски се не гаје толико, колико страни журнали, српски белетристички листови замењени су читањем туђих листова, страно позориште и њихове фриволне примадоне постају идеали, јер доносе амо велико варошки покварен ваздух, доносе амо што изгледа да је ново и модерно. У друштвима се говори о туђем позоришту и туђој култури и т. д. И тако од Српкиње, српске девојке постаје модерна девојка, која учи све оно што јој је од најмање користи, а што ју све већма преображава од Српкиње у неку туђинку, космополиткињу.

У одевању видимо из дана у дан све већи раскош. Мода је толико отела маха, да је данас једну одраслу девојку издржавати за родитеље највећа брига. — Ако није одевена као њене другарице, није пристала у њино друштво, ако хоће да је равна њима, то стаје силног новца, те ако је родитељ обдарен са више деце а са мањим приходима, онда је невоља готова.

Девојке не знају саме да зготовљавају своје одело, него им то чине „недерке“ за скупе новце, уместо да своје силно слободно време употребе на изучавање шивења одела и бела рубља, те када би саме своје одело правиле, скоро у по цене би их стале хаљине, саме би куповале „ауфпуц“, за које „недерке“ такође узимају велике своте

Него шта уче девојке у место тога? — Похађају туђе грађанске школе, напајају се овде туђим духом, изучавају туђу књижевност, уче се величати туђе књижевнике и великане и т. д.

Ето тако полако одрашћују девојке, постају велике и ваља да се удају. Е, то је данас врло тешка ствар. Погледајте око себе. Колико девојака има данас, које чекају ђувегије и надају се да ће се добро удати, желе да направо добру партију. Али данас је тешко направити добру партију. Девојака је са трећином више него мушких, живот је скуп, раскош отео маха, те се млади људи тешко одлучују на женидбу, јер знају шта их чека.

Па ко је томе крив да смо дотле дотерали? Зашто је то данас тако? Ко је томе крив? Криво је рђаво васпитање. Криве су матере, које су све олако узимале не рачунајући са данашњим тешким духом времена.

Нека нам извине нежне мајке и њихове ћерке, што им мећемо тако горку пилулу у уста али када већ хоћемо да говоримо о данашњем положају девојака, и о њиховом положају у данашњем времену, онда морамо да метемо руку на срце и да отворено кажемо истину са намером да користимо нашим Српкињама, да им сасвим отворено и искрено покажемо њихову погрешку у коју су пале у нади да ће озбиљно и трезвено мислити и размишљати о својој будућности о својој срећи и напретку.

Па како да се помогне томе злу? Шта да се ради да се данашњи тежак положај наших девојака поправи?

Врло лак одговор: Скромност у сваком погледу, умереност у одевању, домаће добро васпитање, а избегавање свега што води раскошу Мати је или највећи пријатељ или највећи непријатељ своје ћерке. Ако ју добро васпитава, учи да буде вредна, скромна и чувара, ћерка ће јој бити добра домаћица, верна и искрена љуба, добра домаћица а пријатна у друштву. Када мајка не васпитава овако своју кћер она заслужује проклетство, јер није пријатељ своје деце.

Избегавајмо тај сувишно модерни дух, јер он више шкоди него што користи човечанству. Присвојимо из тог духа само оно што је добро и корисно али не заборављајмо ни на врлине наших предака, који нису били модерни као данас ми, али су васпитавали заиста добре и вредне домаћице, чедне матере и верне љубе.

Руско-јапански рат.

Француска је отворено и мушки скресала Јапану у брк. Одговарила кратко ал јасно на обе ноте, које јој је Јапан поднео. Неусваја јапанско разлагање о прописима неутралности и неће га се ни држати. Истиче даље како руски бродови ни у једном француском пристаништу нису непосредно узели велику количину угља. У Алжиру су узели само мању количину и то од приватних лица, Француза. И за то Јапан диже читаву галаму и дреку. А што је у Немачкој и Енглеској Русија за добре новце купила велик број бродова, натоварен са угљом, против тога Јапан ни протестовао није. Даље се истиче како је неумесна и јапанска ларма због оног, што Руси раде у водама Индокине. Руси у Индокини нису ништа друго учинили, већ исто оно што и Јапанци у Нидерландској Индији или на Филипинима.

Овај одлучан одговор расхладио је доста узавреле јапанске главе, јер како јављају из Токија у Лондон, огорченост против Француске је мало стишана. Шта више невиде доста сигурности ни у јапанско енглеском тајном уговору, те у Токију раде на томе, да га обнове. Само врло тешко да ће Енглеска хтети да узме на себе обвезе такове, које би јој јасно налагале, да отворено ступи у борбу у корист Јапана. У том обновљеном уговору хоће Јапан да се тачно истакне, да ли остају у целости прво она тачка која се односи, на целокупност Кореје и Манцурије, друго, да се прошири уговор, да Јапан мора заштитити Индију и још некоје тачке, а хоће ли Енглеска пристати на обнову тог уговора, у то се тешко верује. Но све је ово доказ, да Јапанци увиђају, да су натрчали Енглеској на руду, да првобитни уговор није по њих најзгоднији. Ко год је имао посла са Енглеском, свако је стекао то горко искуство да је превaрен.

И јапански највернији пријатељи већ отворено износе свој страх за Јапан. Они више неверују толико ни у ванредну вештину Тогову, и виде да он доиста несме Рождественском да изиђе на мегдан. Виде доиста његову слабост, што до сад ни један једини мањи ни ненадни напад није смео да изведе против непријатеља. Неверују да се Того налази између Формозе и рибарских острва, већ држе, да се доиста бави у корејанском заливу. Неверују много ни у хвалисавост јапанску, како је водени пут између Формозе и копна, тако утврђен и заштићен минама, да Руси онуда немогу проћи. Држе то за варку, да Рождественски не удари тим најкраћим путем ил можда чак не заузме које приставиште Формозе. И не верују у успех те варке, јер је Рождественски доказао своју способност, проницавост и одлучност. Приписују и велику важност и поновним излетима владивосточке флоте, и виде у њој такођер велику опасност по Тога. Превлађује мишљење да ће Того морати пустити Рождественскога и у Владивосток. Своју пак флоту разместиће у утврђена пристаништа јапанска и отуда да ће са својим многим брзим крстарицама и врло јаком торпедном флотилом покушавати непријатељу да наноси штете и квара. Да том пак не приписују Бог зна какову важност види се из речи, да то доиста није много, али да Тогу ништа друго не преостаје.

Да би у Јапану стишали узрујане духове и онај велики страх, искрсну од једном вест, како се једна јапанска дивизија искрцала у Гензану и пошла преко Тумена на Владивосток. Од Гензана до Владивостока има 750 километара, све пут преко брдина. У самом Владивостоку има 50 хиљада руских војника, а једна јапанска дивизија броји 10—12 хиљада. И та дивизија треба да обори Владивосток, и то сад кад је Лињевићева војска у вези са владивосточком војском, треба тих 10 до 12 хиљада да превале прво врло дуг и тежак пут, да слисте 50 хиљада руских војника и оборе град, који је још боље утврђен од Порт-Артура. — Ово најбоље сведочи, како јапански мудраци и политичари умеју да измишљају и врло глупе вести, рачунајући да заварају безавлени, глупи јапански народ и друге. — Има још једна вест, како ће ускоро код Гирина доћи до велике крваве борбе, где је је цело руско лево крило усредсређено. Из Јапана непрестано гуде о тој великој борби и како ће Јапанци однети победу.

одбранио, али га обезоружаше и доведоше команданту.

— За што си се хтео бранити? — запиташе га.

— Нисам хтео да ме заробите.

— Па што си дошао на нашу позицију?

— У забуни.

— Како у забуни? Па ти си без пушке, је си ли пребегао?

— Тако се догодило — рече Јапанац тужно.

Дуго је требало, док су дознали у чему је ствар. Он је био у застави на стрмом вису. Ноћу спавајући, скотрљао се са виса, угрувао главу и лежао онесвешћен неколико сати. Када се освестио, пође да тражи своје, и дође к нама у место својима, јер смо били врло близу Јапанцима.

Доведоше га на бивак (војнички стан), где га окружише радознали војници. Тада се прогура до Јапанца Козак с великом брадом и привезаном руком, и машући главом рече му:

— Зар се не стидиш, брате? Гле како си ме нагрдио.

Јапанац ништа не разумејући, трепће своим трепавицама.

— Но, да се помиримо и пољубимо као браћа, — рече му Козак — а заробљеник као луд паде му наручја.

— На, па запали — и Козак поче частити свога новога друга цигарама.

* * *

У ноћном бој 3. октобра на реци Шаху, када је свитало, опази наш стрелац, лежећи пребијених ногу, недалеко од себе, опет рањеног Јапанца. Овај када виде да се наш стрелац почео мицати, поче се рукама издизати; и стрелац се поче издизати и тако гледаху један у другог мислећи који ће кога убити из пушке

Дуго су стојали један према другоме, док најпосле наш стрелац показа руком на пушку и ману главом да је ова празна. И Јапанац показа исто тако на своју пушку. Тада се обојица почеше вући један другом на сусрет, узеше се за руке и почеше показивати ране један другом.

Када наиђоше санитари видеше ову слику: Јапанац је пажљиво превијао стрелцу ране, а овај га је тапкао по леђима.

С руског Зоран.

И ово су само слатке речи, које треба нове наде да улију јапанском народу, који је почео да прогледа и провиђа, у какву је пропаст бачен и то прогледа од кад је Рождественскова флота близу и што она ближе он све јасније види своју пропаст.

Одговор*)

г. Јовану Малушевићу или Малушеву.

У 78. вечерњем броју »Заставе« одговорио је г. Јован Малушевић или Малушев, протонамесник и администратор вршачког протопрезвитерата на мој допис у 80 јутарњем броју овог цењеног листа позивајући ме да докажем: 1) да је он (Малушевић) доиста написао чланак у 13. броју »Родољуба«, 2) да је он и само пожелео, да се и једна похвална реч о њему у »Родољубу« напише, 3) да је чак и одобрио, да се о њему лепо пише, 4) да је од часног свештенства изнуђавао часну реч присиљавањем, претњом или митом, 5) да докажем, кад и којом приликом се он показао као нерадикал? Уједно је позвао уредништва свију листова, да изволе рећи: да ли је икада замолио, да се о њему пише похвална реч, а мене — дописника — да изађем с пуним именом и да се чувам срџбе и гнева.

Пре свега ваљало би дакле да докажем, да је г. Малушев доиста написао чланак у 13. броју вршачког »Родољуба« под насловом: »Ко да нам буде прота?« Ако је г. Малушев желео да пружим рукопипателне доказе, онда је од мене тражио нешто немогуће. Међутим уредништво »Родољуба« похитало је да изјави, да г. Малушев није написао онај чланак, нити да је тражио, да се о њему лепо пише. Чудновато је то: г. Малушев позива сва уредништва, а јавља се само уредништво »Родољуба«, с којим дакако г. Малушев нема никакве везе!!! Међутим ко прочита пажљиво одговор г. Малушева у »Застави« и изјаву уредништва »Родољуба« одмах ће приметити неку сличност. И ако би г. Малушев хтео да пореče, да нема везе с уредништвом »Родољуба«, то му не испаде за руком, јер сви примећују његово договарање са одговорним и фактичним уредником »Родољуба«, чија имена широј публици нису позната, но о том договору већ и врапци по крововима цвркућу. Или зар г. Малушев мисли, да то нико не види? Ако то мисли, онда пружа слику ноја, који мисли да га нико не види, кад тури главу у песак. Каква посла има »радикални« поп Малушев са безначелним уредницима »Родољуба«? На послетку зна и г. Малушев, да се свака птица познаје по перју, а и чланци по мислима и саставу. Па тако и чланак у 13 броју »Родољуба« одаје, да му је г. Малушев бар кумовао, па ма колико он то порицао. Но то у осталом није главна ствар, него ово што следи.

Г. Малушев хоће пак овим порицањем и захтевањем, да му се јавим пуним именом, да забашури управо главно питање. Да, он је заборавио да одговори на оно, што је главно у моме допису: **слаже ли се или не са мислима, које су изнисене у чланку „Ко да нам буде прота?** — или простије још: **је ли оно његов програм, који је објављен у 13 броју безначелног „Родољуба“? Јер или-или! Или је поп Малушев радикал, и онда му чланак у 13. броју »Родољуба« не може бити програм, а ако му је тај чланак програм није радикал.** Ако је радикал, онда му је дужност била да се огради против подметања »Родољуба«. Да се је поп Малушев одмах оградио против чланка у 13 броју »Родољуба«, не бих написао допис у 80. броју »Заставе«. Но ево прође већ неколико недеља, а поп »радикал« поп Малушев не ограђује се против тога да је његов програм безначелност! Зашто обилазите, господине, око тог питања као мачка око вреле каше? Јелте, кисело је грожђе? Нећете да се замерите својим безначелним протекторима — и у томе се огледа ваша дволичност. Хоћете да у очима радикала будете радикал, а у очима безначелника — безначелник, дакле: Помоз' Бог, чаршијо, на обадве стране! Варате се пак, ако мислите да ћете забашурити траг, ако ударите нагласак на то, да се морам јавити пуним именом. Ако и кад буде потребно, да се јавим пуним именом, учинићу и то, али овде није главно: ко већ шта пише! Ако сте пак само за то захтевали, да се јавим пуним именом, да би сте могли дознати: ко нико ми доликује име радикал, та Вам је радозналост била посве излишна, јер Ви немате права да судите ни о чијем радикалству. Туђе већ уредништво »Заставе« бити бољи судија. Но кад се г. Малушев баш толико окомио на мене и хоће да ме позна, чудим се, што није радознао (кад он већ није!), ко је писац чланка у 13. броју »Родољуба«?!

Г. Малушев заборавио је, да постоји правило, које гласи: ко седи у кући од стакла нека се не баца камењем. Знајући које и какав је био у јавном раду свом, није требао да ме позива да му докажем: кад се показао као нерадикал? Не би требао ништа друго да изнесем, већ држање г. Малушева према чланку у 13. броју »Родољуба«, у ком је проглашено да је његов програм безначелност. Правом и свесном радикалу не може се нанети већа увреда него кад му се добаци, да нема начела. Прави радикал би се одмах оградио против тога подметања, а поп Малушев ћути још и сада, не протестује, није против тога протестовао ни у својој изјави у 78. броју »Заставе«, а ко ћути одобрава. Дакле чланак у 13. броју »Родољуба« доиста је његов програм, преме томе поп Малушев није радикал. Но вратимо се у скору прошлост! Сећа ли се г. Малушев свога држања пред изборе за мајски сабор 1902. године? Он није тада учествовао ни у једној конференцији радикалне странке. Зашто га странка није нигде истакла за посланичког кандидата 1902. године? Сигурно зато, што је била увеерена о његовом радикалству. Има људи, који се добро сећају, да је поп Малушев изјављивао, да не може примити кандидатуру са радикалним програмом, него је тражио одрешене руке. Но сећа се г. Малушев свога држања у време суспензије Цвејићеве скупштине. Зарр није пок. Ђура Цвејић више пута говорио о гг. Малушеву: »Заузели смо се, да буде вршачки парох, а сада бега преко да се не састане са мном!« То је исто говорио и пок. Ђорђа Петровић. Шта је пак било о Митрову дне 1899. године? Забележено је и у »Српству«. Тог је дана сахрањен ученик велике реалке Влада Младеновић. »Српство« је тадја напало г. Малушева због тога, што је дозволио да се на српском гробљу пева мађарски, и ако је наш обредни језик словенски. На тај нападај није одговорио г. Малушев. Ћутао је, јер, веле, у то време био му је син ученик велике реалке, па би му нашкодио био, да се противио мађарском певању на српском гробљу. Дакле ради личног интереса свог дозволиоо је повреду обредног језика.

Ко јемчи, да г. Малушев неће и другом приликом напустити народна права, ако то лични интерес захтева?! Шта је пак у сличном случају радио покојни прота Стојадиновић у Белој Цркви? И он је имао деце у гимназији и није се хвалио да је радикал, као сада поп Малушев, али није дозволио повреду обредног језика. Колико самосталности и самопожртвовања има поп Малушев, видели смо 1897. године. Добро се сећамо, како су се у невољи држали г. Малушев и покојни прота Стојадиновић. Ту смо упознали г. Малушева, јер у добру је лако добар бити, а на муци се познају јунаци, — а г. Малушев није био на муци јунак Човеку пак, који нема одважности, да на страшном месту постоји и јунак да буде, не може се поверити, да буде чувар народних права.

Остаје још да докажем, је ли г. Малушев изнуђавао од свештенства часну реч присиљавањем, претњом или митом. О миту нема ни речи, него је г. Малушев као администратор протопрезвитерата писао свештеницима писмо и препоручивао се као кандидат, а уједно је позвао сваког, да му писмено јави: **је ли вољан за њега гласати?** У овом позиву има присиљавања на фини начин. Ако дотични не јави да је за г. Малушева, излаже се евентуалном шиканирању. С каквим правом сме г. Малушев захтевати, да му свештеници писмено јаве: — **јесу ли вољни за њега гласати?!** Гласање је тајно, а г. Малушев изнуђава од свештеника претходно јавно гласање. — Свештеницима не преостаје друго, него или да изјаве да су за њега — или да се изложе каснијој освети. То је ипак изнуђавање часне речи присиљавањем.

Толико имадох рећи г. Малушеву, пошто је желео, да му се рекне истина.

Радикал

---

*) Овај одговор излази тек после неколико недеља, јер није било раније места. (Пр. ур. „Зас.“)

Вести из места и са стране.

Позив на претплату. — 1. маја отварамо нову месечну претплату на „Заставу“. Цена је на месец дана 2 круне 10 пот. Уједно учтиво умољавамо наше пошт. претплатнике којима крајем априла истиче претплата, да изволе исту за време, за месец мај обновити, како не би у шиљању листа до прекидања дошло

Народна добротворка.

Јављају из нам Беле Цркве, да је тамо ових дана угледна и поштована гђа Катица удова Николе Крестића, а мати нашег пријатеља Мише Крестића и шогорица „Чика“-Томе Крестића опоруком својом оставила иза њезине и синовље смрти срп. црквеној општини своју кућу, где је Српска Читаоница, а која вреди до 50.000 круна. — Ова је Српкиња права добротворка у Белој Цркви, која је имала на уму да треба и овој црквеној општини припомоћи осигурање њезиног опстанка и напредовања. Нека је хвала и слава гђи Катици, и угледале се и друге имућније породице на ову племениту добротворку и праву Српкињу свога рода. Живила још дуго година! л.

Тужан повратак из Америке.

О жалосном случају јављају из Мерцифалве (у близини Темишвара). Марија Динер, кћи једног тамошњег занатлије отишла је била пре три године у Америку за својим рођацима. Она је тамо ступила у службу и зарадила тамо нешто новаца. Одономад се вратила кући и кад је ступила у собу затекла је своју матер на издисају. Свештеник ју је већ био причестио. Ово толико косну сироту девојку да је пала у несвест. Кад су је тешком муком повратили, лекар је утврдио, да је изгубила говор и да јој је ум помрачао. Сада су је довели у темишварску болницу и по свој прилици мораће је сместити у какав завод за умоболне.

Коцкарница у Румунији.

Белгијске и француске капиталисте тражиле су од румунске владе дозволу за подизање коцкарнице по облику, каква је у Монте Карлу. Ту коцкарницу мислили су да подигну у романтичном пределу у Синаји, где се налази летњи дворац румунског краља. То друштво се обвезује на плаћање огромне суме годишње. Ова је молба одлучно одбијена од стране румунске владе, и све ће сличне молбе у будуће постићи иста судбина, пошто је краљ Карол огорчени противник све врсте коцке. Ово је утешна појава, јер то исто друштво одбијено је пре од стране Швајцарске, Србије и Грчке.

Дружина за грађење лажног новца.

Из Сегсарда јављају: Полиција у Сексарду нашла је на читаву дружину, која се занимала грађењем лажног новца. Одмах је ухапшен коловођа ове дружине, имућни економ Јован Купрански, који има 61. годину и код кога су нашли машину за ковање новца, потребни прибор за то и много лажних новаца. Овај Купрански је већ једном био осуђен за прављење лажног новца. Ова дружина градила је лажне крунаше, петокрунаше и форинтаче. Затворили су и тамошњег дијурнисту Антонија Мате и његову матер, и трагају за даљим кривцима, јер као што се види ова дружина имала је своје чланове и по околини.

Вулкан Стромболи.

У средоземном мору од вулканских острва после Етне (у Сицилији) најзнатније брдо, што бљује ватру то је Стромболи, на липарским острвима. Пароброди, што плове између Напуља и Сицилије, долазе до близине овог вулканског острва. Брдо се подиже у облику пирамиде и високо је 900 метара. Овај вулкан непрекидно ради и морнари називају ово брдо кулом светлињом средиземног мора. Кратер (отвор на врху) је тако рећи неприступачан, јер су стране брда врло стрмените а и због тога, што лава (усијана маса) тако рећи увек тече оданде. Овај вулкан особито је снажно радио 1888. године, када је из тога брда на више места кључала ватрена маса. Већ у близини тога брда осећа се и на мору тако тежак сумпоровит задах, особито кад је влажно време, и онда лађе плове мало даље од тога вулканског острва.

Куга у Индији.

Према званичним подацима, јануара ове године умрло је у Индији од куге 126 хиљада, фебруара 125 хиљада а марта отприлике 150 хиљада душа. Последње недеље марта месеца (по новом календару) умрло је 44 хиљаде душа, а то је за 12 хиљада више него у претпоследњој недељи истога месеца. Нарочита комисија испитује и прави опите са „серумом“, који би могао бити спасоносан. У

Мадарасу је установљен нарочити лекарски завод да сузбија ту редњу и да побољша здравствене прилике.

Двадесет година у пустињи.

Жена Стевард Јелена живела је у Невадској пустари (у Америци) на једној гази (питомом местанцету) читавих 20 година. Та жена је одмах после своје удаје ту дошла са својим мужем из Калифорније и бавила се гајењем памука. Наскоро јој умре муж а она није хтела да се врати и ту на том месту, које је 200 миља удаљено од људи, проживела је пуних 20 година. И ако је за све то време тек по неки пут долазила у додир са људима, са којима је могла говорити, ипак она пустиња није на њу тако рђаво утицала, и одржала је све особине образованог човека. Сада је то имање своје продала једном железничком друштву и вратила се у Калифорнију.

„Брзојави Застави“.

Стигли 30. априла.

Криза у Угарској.

Будимпешта. Тиса је отпутовао у вече у Беч. Циљ његова путовања је да се расчисти политичко стање. Тиса ће поново препоручити владару да састав кабинета повери Андрашију.

Руско-јапански рат.

Петроград. Већ је дат налог да се напусти Карбин. Чита у Сибирији увеће се за средиште операције (Ово је без сумње вест петроградских чивута. Пр. у. „З.“)

Петроград. Линђевић јавља да је дошло до већих окршаја код Симиарче са променљивим успесима.

Мађарски језик у Загребу.

Загреб. Јуче је Грешка, професор мађарског језика хтео да одржи на универзитету своје прво предавање. У предворју искупило се до стотину ђака и дочекали су га са звиждањем. Предавање је изостало.

Титони о Мађедонији.

Рим У сабору је министар спољних послова Тито и указао на изврсне односе између Италије и Аустро-Угарске нарочито у мађедонском питању. Они срезови где су Арнаути у већини и који данас сачињавају делове Мађедоније, морају се опет припојити правој Арбанији.

Криза.

Беч. Краљ је јутрос у 10 сати примио у аудијенцију министра председника Тису. И ако је аудијенција трајала читав сат, ипак краљ није ништа одлучио. Тиса се враћа после подне у Будимпешту.

Угарски сабор.

Будимпешта. Сабор је посвршавао послове који се тичу имуннтета. Инкомпатибилитетски суд послаће имунитетском одбору Банфијеву тужбу где се тужио да га је лане позвала полиција да дође пред њу, иначе ће га довести силом. — Посланик Бакоњи тужио се у истој ствари.

Трговина

НОВИ САД, 30. априла 1905. године.

Пшеница прве каквоће 18 к. — п. до — к. — п.		
Пшеница средња 17 к. 60 п. до 17 к. 80 п.		
Пшеница лакша 17 к. 20 п. до 17 к. 40 пот.		
Наполица — кр. — пот. до — кр. — пот.		
Јечам 14 круна 80 пот. до 15 кр. — пот.		
Зоб 14 кр. 20 пот. до 14 кр. 40 пот		
Кукуруз у зрну ст. 14 кр. 80 п. до 15 кр. — п.		
Кукуруз у зрну н. — кр. — п. до — кр. — пот.		
Маст 132 кр. — пот. до — кр. — пот.		
Сланина 132 кр. — пот. до — кр.— пот.		
Сланина паљена 132 кр. — п. до — кр. — п.		
Свињи угојени тешки 96 до 100 пот.	по кили	
Свињи средњи . . 92 до 94 „		
Свињи лаки . . . 88 до 90 „		
живе мере.		
Теоци 72 п. до 80 пот. по кили		
Јагњци 14 к. до 28 к. по пару		
Овци — кр. до — кр. по пару.		

Стање воде под Новим Садом.

28. априла било је . . . 4·30 метра
29. априла било је . . . 4·37 „

Serbisch I e 1905.

1238 9—20

Позив.

Г. г. честичари „Српске Кредитне Задруге“ у Ковиљ Сентивану позивају се овим **у ванредну скупштинску седницу,** која ће се одржати у Ковиљ Сентивану, 22. маја у девет сати пре подне у заводским просторијама са овим **дневним редом**:

1. Избор 3 члана за оверовљење честичара.
2. Избор једног члана управе.
3. Промена заводских „Правила“ и то: — §. 1., 22., 41., 48. и 56.
4. Избор 5 чланова за оверовљење скупштинског записника.

У Ковиљ Сентивану, 11. маја 1905. г.

Управа
Српске Кредитне Задруге.

435 1—1

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА
Јаше Гргуровог
у Сомбору,

потребује једног вештог старијег помоћника који потпуно српски, мађарски и немачки језик говори; ступити може од 1-ог до 15-ог јуна о. г.

434 1—3

ПОМОДНА МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА
МОРИЦА ОФНЕРА
Нови Сад

потребује 4 самостална продавца, знање српског, мађарског и немачког језика, првенство имају Срби, који су на овдашњој пијаци већ сервирали. Ступање одма.

431 1—1

ПРОДАЈА
КУЋЕ.

Кућа у вармеђској улици број 22, која се састоји из једног стана с дућаном и магацином — старо познато место за мешовиту трговину — две собе, кујна, шпајз подрум; даље из другог стана са једном собом и кујном, и уз то башта са воћем, велика 214□ метара и са уличним фронтом од 13 метера врло згодно за зидање нове куће. Та кућа и башта укупно имаде 42 метера иличног фронта.

Даље до ове налазеће се друга **кућа у Успенској улици бр. 16.**, која се састоји из три собе, предсобља, кујне, шпајза, затвореним ходником и станом у авлији са једном собом и кујном, велики леп подрум, кукуружњи чардак и башта са воћем, веома згодна за економа, продају се.

Обе куће заједно или засебно продају се одма под повољним условима. Ближа извешћа дају Наследници Крипијакијевић у Витковићевој улици бр. 11. Нови Сад.

41[illegible] 1—2

ШТАЈЕРСКО ЗЕМАЉСКО
купатило NEUHAUS
(bei Cilli)

припознато топло алкалично купатило од 37 C° и гвожђаном изворском водом за пиће. 397 метара му је висина изнад мора. Жељезничка станица Целје (Cilli). 8 сати удаљено од Беча и од Будимпеште, 4 и по сата од Загреба а 5 и по сата од Трста. Топла купатила употреба гвожђане робе, електрична купатила, масажа, лечење шведском гимнастиком, електротерапија итд.

310 5—18

Изврстан успех лечења

код женских и живчаних болести, костобоље, реуме, болести мокраћне бешике, итд. Свака врста проваћања и забаве. Изврсне гостионице, дивно шеталиште, поштанска и телеграфска станица. Умерене цене.

Директор и купалишни лечник Dr. Hiebaum. Обавештаје и проспекте шаље управа купатила бесплатно. Сезона од 1. маја до октобра (п. р.)

ПОТРЕБУЈЕМ
ЈЕДНОГ СТАРИЈЕГ СПОМОЋНИКА,

који добро разуме кожњу, бижутеријску и галантеријску струку. Исти мора бити и добар излог-аранжер. Плата добра. Ступање што пре.

Понуде ваља слати на

Милана Ивковића,
Нови Сад.

424 2—2

Српско
Трговачко Удружење
деоничарско друштво
у Новом Саду

Адреса за депеше: „Трговачко Удружење“.
Основни капитал **200.000 круна.**

Отпочиње свој рад 1. јуна 1905. по новом календару.

Банкарско одељење:

Прима **улоге** на штедионичке књижице и текуће рачуне под најповољнијим условима за враћање;

прима **недељне улоге** по 1 круну на удео;

отвара **текуће и жиро рачуне**;

есконтује **менице** са два или три потписа, а цензурише уторником и суботом после подне.

даје **зајмове на ефекте** — хартије од вредности — и то: на државне папире и јавне на домаћим берзама котиране хартије, за тим на акције домаћих новчаних завода, које управа за сигурне призна, на **робу** сваке врсте и сваку **ручну залогу** од вредности;

врши **мењачко-банкарске** послове свих врста, исплаћује купоне са државних папира, срећака и акција новчаних завода, купује и продаје све врсте страних новаца, лозове, промесе, акције и све вредеће хартије, врши **инкасо** — наплату и исплату за рачун налагача;

есконтује **чекове** са страних пијаца гласеће на Нови Сад и издаје чекове на све знатније пијаце —

све под најкулантнијим условима.

Агентурно одељење:

Врши **продају робе** посредовањем између трговаца и горњих кућа, прима поруџбине за све врсте ребе а нарочито за робу колонијално-спецерајске струке;

купује и продаје робу за сопствен рачун било непосредно са извора било са свога стоваришта у Новом Саду, све под најсолиднијим условима и стоји са офертима п. н. г. г. трговцима у свако доба на расположењу.

Услуга брза тачна и строго солидна.

Информационо одељење:

На свако питање **даје информације,** и наплаћује по кр. 0·60 до 1·20 од сваке, и стварно учињене трошкове око набавке исте.

Препоручујући наше услуге целом трговачком и привредном свету, стојимо свагда на услузи.

СРПСКО ТРГОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ
ДЕОНИЧАРСКО ДРУШТВО
У НОВОМ САДУ.

428 1—20

Адреса: **Ujvidék fö-utcza 14. sz.**

Тражи се гостионица
● под рачун. ●

Вешт млад гостионичар без деце са женом која е добра куварица, тражи већу гостионицу под рачун. Са кауцијом располаже.

Посао може одмах примити.

419 2—3 **Драгутин Малетин**
Суботица
I. kőr Lengyel utcza 232. szám.

---

407 **ПОТРЕБУЈЕМО** 2—3

ДЕЛОВОЂУ,

за нашу радњу мешовите робе, који је вичан осим српском још мађарском и немачком језику, а који се разуме у вођењу књига. — Ступање 1. јуна. — Понуде нека се шаљу на

Ђуку Жижакова,
председника **I. Српског Потрошачког Удружења у Старом Керу.**

Част нам је известити поштовану публику, да смо у Новом Саду у футошкоулици број 2. отворили

главно стовариште (депо)
нашег пива

и да сад наше поштоване муштерије из Новог Сада и околине можемо дневно са нашим изврсним **„градским пивом“**, како у бурадима, тако и у оригинално напуњеним боцама, уз најјефтинију цену, у свако доба послужити.

Овим вас учтиво позивамо, да вашу потребу пива, од сад код нас набављате.

С поштовањем

217 16—50 **Петроварадинска пивара.**

MED. UNIV.
Dr. САМУЈЛО КЕМЕЊИ
дечији лекар
станује од 1. маја п. р.
футошка улица бр. 6.
(у кући дра Левингера)
397 2—3 ТЕЛЕФОН БР. 146.

Изврстан помоћник

за бранжу кратке робе, који говори српски, немачки и мађарски може одма добити место код фирме

417 1—1 **Weiner & Klauber**
Нови Сад.

ПРВА И НАЈВЕЋА 304 8—10

српска извозна радња
основана 1888 год.
НИКОЛЕ Ј. КРАГУЈЕВИЋА
СОМБОР (БАЧКА)

препоручује на светском гласу припознатог доброг и зрелог сомборског овчијег сира у качицама од 6—30 кила. — Послуга брза и тачна. Цена ван редно јефтина. — Ценик бадава и франко.

ЉУДИ У ГОДИНАМА ЈОШ НИСУ СТАРЦИ

ако употребљују од славних америк. лекара препоручене „LYDOL“ таблете, које повраћају **исцрпљену мушку снагу. Једино средство за повратак мушке снаге.** Законом заштићено. **ЦЕНА 6 КРУНА.** Разашиље се сваки дан поштом у све стране света. 302 5—10

Апотека: J. RADITZ, код белог крста
BUDAPEST, Fővám-tér 6.
Главно стовариште код апотекара **J. v. TÖRÖK**
Király-utza 12. и у **Reichspalatin-Apotheke.**
Váczi-körut 17.

Дражба.

Дана 14. (27) маја одржаће се у канцеларији манастира Беочина у 10 сати пре подне писмена дражба на мањак ради зидања нове капеле по зготовљеном плану, која је прорачуната са с отом од К. 2979 34.

Земљани и зидарски послови без материјала — — — —	К.	996·16
Дрводељски посао без материјала	„	99·66
Лимарски са материјалом —	„	810 20
Разноврсни остали послови —	„	365·32
Материјал цемент и дрво — —	„	708.—
Укупно	„	2970 34

Вадиум 10%. Задржава се право избора између лицитаната.

УПРАВА
402 3—3 **манастира Беочина.**

Дражба.

Дана 14. (27.) маја одржаће се у канцеларији манастира Беочина у 2 сата после подне писмена дражба на мањак ради зидања нове чељадске куће по зготовљеном плану која је прорачуната са своттом од К 2520.08.

Зидарски посао без материјала	К	9990·20
Дунђерски „ „ „	„	2001·78
Столарски са материјалом	„	5440·—
Материјал — — — — — —	„	7888·10
Укупно	**К**	**25220 08**

Вадиум 10%. Задржава се право и избора између лицитаната.

УПРАВА
403 3—3 **манастира Беочина.**

ТРЕБАМ ЗА МОЈУ
стакларску радњу

једног млађег помоћника и једног шегрта. Ступање одма.

415 3—3 **Тоша 'Алабуррић**
Нови Сад.

Припознатог штабског надлечника и физикуза
49 3—5 **Др. ШМИТА**
ЗЕЈТИН ЗА УШИ,

који одстрањује **глувило, зујање у ушима, течност из ушију и наглувост,** па и у застарелим случајевима. Добити се може за 4 кр. једна с флаша заједно са упутством употребе у лекарници: : **Apotheke Josef v. Török**, Budapest Königsgagasse 12.

● ПРОТИВ РЕОМЕ И КОСТОБОЉЕ ●
најсигурнији је на целом свету познати омиљелени
КРИГНЕРОВ
РЕПАРАТОР

велика боца **2 КРУНЕ**, мала боца **1 КРУНА.**
Може се добити у апотекама.
ЧУВАЈТЕ СЕ ПОДРАЖАВАЊА!!! !
Главно стовариште:
Ђорђа Крамера, апотека
код „КРУНЕ“ 1041 7—12-12
ВУДИМПЕШТА, VIII. Калвинов трг. г.

Grand Prix, светске изложбе у Паризу 1900 10 год.

КВИЗДОВ РЕСТИТУЦИОНИ ФЛУУИД

ц. и кр. повл. вода за прање коња.

Цена једној флаши 2 К 80 пот.

Већ од 40 година у дворским коњушњацима и у већим шталама војништва и цивила у употреби за јачање и снажење коња после штрапаца, као угану ноге, код укочености жила и т. д.

а оспособљава **коња** ванредно да се с успехом учествује **тркама.**

Прави само са овом заштитном марком поручује се у **свима** апотекама у дрогеријама Ауст.-Угар. **Илустр.** ценовници бадава и франко.

Главно Стовариште: 180 2(20—25
Franz Joh. Kwizda, ц. и кр. ауст.-угар., кр. румун.н. кнежевине, бугарски двор. лиферерант.
Kreis-Apotheker, **Korneuburg bei Wienn.**

= СРЕЋА =
код
Станковића и Марковића
књижара у Новом Саду
ћурчијска улица.

Играчима на класној лутрији препоручујемо, да овог кола лозове класне лутрије од нас набаве, јер ми држимо изврсне Кишове лозове, на које велики згодитци падају као киша. 399 5—5

Свој своме!

N. B. Што је најглавније, кад се лоз преко нас поручи, може свако бити уверен да ће солидно и поштено бити услужен, а то тако рећи ретко кад да је случај кад се лозови из Пеште поштом поруче.

Препоручујемо наше велико стовариште најбоље
гуме за каламљење,
плавог камена
и врло лепе
● рафије ●
све по најнижим ценама.
Стојановић и Радовановић
423 2—3 **у Новом Саду.**

---

500 круна плаћам ономе, кога заболе зуб или коме смрди из устију након трајне употребе **Бартилине воде за зубе.** Цијена је бочици 70 филира (поштарина посебно 95 фил).

Ed. Bartilla - Winkler
Wien, 19/I. Sommergasse 1.
Добива се у свима лекарницама.
У Новом Саду код В. К. Грозингера
Фрање Јосифа трг.

Захтевајте свагдје, изрично **Бартилину** воду за зуб. Пријаве о потворењу награђујем.

У мјеста гдје се ова не може да добије, шаљем 7 бочица за К 5·20 просто од поштарине. 264 4—

Поседници кућа
и земаља

који на своје непокретнине на I. и II. место желе јевтин

амортизациони зајам

узети нека се са поверењем обрате на заводског адвоката **Гере Алберта.**

ALBERT GERŐ, ügyvéd.
Budapest, VII. Dohány u. 84. sz.
Свако обавештење бесплатно.
410 4 30

Галантеријска и Сиграчака Трговина
ЛЕОПОЛДА РОЗЕНТАЛА
У ФИУМИ

потребује млађег помоћника, који је верзиран тим струкама и који говори српски немачки и мађарски. У оферту треба навести референције и колко тражи плату. Ступање може бити одмах. 418 2—2

СТАЛНО ЗАНАВЉАЊЕ
особитих
ЛЕТЊИХ НОВИТЕТА
У ЖЕНСКОЈ И МУШКОЈ
модној роби.

Продаја строго солидна са утврђеним јефтиним ценама.

С. КОВАЧ
код „Роде“
НОВИ САД
425 1—52 **ГЛАВНА УЛИЦА БР. 25.**

КАКО ВАМ ЈЕ ИМЕ?

У животу свакога човека има тренутака, који му његову срећу, његово добро за сва времена могу да донесу. Можда ће онај разредни број, који стоји уз ваше име, бити извучен већ у идућем вучењу с већим згодитком! Пробајте срећу с разредним бројем, који стоји уз ваше име у доњој листи имена, која се једино добива у главној колектури

КАРЛА КИША & Co., Будимпешта Erzsébet-körut 19.

ВЕЛИКА ЈЕ СРЕЋА КОД КИША!

Аврам	7484	Чеда	39369	Гордана	64246	Кристина	21981	Милашин	41629	Радослав	102166	Стојша	102178	Вукадин	8526
Адам	108109	Чедомил	64615	Гертруда	108064	Каменко	91941	Милан	21821	Радош	39599	Стојко	60123	Вукајло	24785
Антоније	102271	Даница	39593	Храњимир	92592	Кристифор	102586	Миленко	8253	Рајко	21962	Стратимир	90694	Вукан	156099
Александар	20569	Драгиша	8384	Хајка	39742	Красоје	5203	Максим	102161	Растислав	8103	Татомир	21801	Вукашин	105985
Аганије	41642	Данило	27200	Хранислав	23147	Катарина	90763	Милета	46949	Рацко	64585	Твардислав	108459	Вукосав	108007
Атанасије	90653	Данка	67641	Хермина	2337	Ковиљка	27990	Меланија	39579	Родољуб	90657	Тврдко	90705	Вуле	64584
Ана	13271	Дојчин	21919	Хранко	106065	Константин	38891	Мирчета	106045	Раденка	64579	Тешо	102294	Вучета	22237
Анђелија	107229	Давид	8278	Хилда	102182	Крста	106154	Милисав	102213	Радислава	22267	Тешан	108002	Вучко	107173
Андрија	102121	Душан	108017	Хранислава	90722	Кристијан	90736	Милеса	91911	Радојка	8346	Теодор	67640	Вишеслава	102274
Аполон	94923	Димитрије	103942	Хенрик	59435	Крстивој	108417	Методије	39418	Радослава	22289	Тихомиљ	23115	Владислава	20558
Агапија	79830	Десанка	91939	Хумберто	91934	Клара	102260	Милосава	22224	Ружа	39745	Тихомир	108075	Војислова	39744
Аугусто	39747	Дора	8350	Ипатије	21963	Косана	21903	Милка	13355	Ружица	108421	Тихослав	22215	Вука	8130
Антим	90742	Деспа	108095	Илија	8360	Каролина	39487	Марта	8221	Света	90714	Трњина	12718	Вукана	107158
Аполонија	108412	Дејан	91940	Иван	108982	Лабуд	8265	Ненад	27187	Светислав	21897	Тинка	90712	Вукосава	102594
Анастасија	103940	Дарко	21889	Исо	103947	Лазар	21815	Никола	90650	Светозар	3359	Теодосија	108041	Вела	48160
Артемије	8199	Добра	106035	Игњатије	93384	Лав	108089	Небојша	33899	Светолик	107233	Трпимир	102585	Велинка	60117
Аврамије	21985	Добривој	39433	Иларион	39440	Леополд	106193	Наталија	34093	Светомир	94903	Угљеша	90737	Влахо	22255
Акиндин	64502	Драгић	21964	Ида	22259	Лепа	91316	Новак	8145	Славко	24776	Урош	60081	Велислава	37799
Афтон	27186	Едуард	8336	Иконија	13246	Леонтина	21886	Недјељко	38881	Славољуб	46907	Убавка	33844	Вида	102289
Авдија	108114	Ева	108030	Илинка	8274	Лепосава	8218	Нада	108078	Славомир	39748	Васо	8137	Видосава	39600
Амфилох	105987	Евица	39466	Ирена	105976	Луције	21881	Недјељка	90703	Славоје	94912	Ваистина	108058	Витана	21968
Авакум	102214	Еразмо	48174	Јеврем	102189	Луција	108418	Невена	102192	Слободан	105978	Василије	102236	Витослава	12710
Амвросије	21970	Евдокија	102199	Јаков	108011	Ливије	105995	Никон	8128	Спасоје	46779	Велибор	91908	Завиша	106188
Анисија	39770	Ервин	67648	Јован	21951	Ливија	91913	Остоја	79834	Срдан	21967	Велимир	64617	Здравко	102259
Агата	46776	Емил	8355	Јоаким	13256	Леополд	21809	Озрен	22964	Срђа	22209	Величко	39490	Златан	92495
Боривој	91937	Емилија	102250	Јованка	21523	Љубибрат	79314	Олимпија	108107	Средоје	94969	Вељко	102162	Златоје	20564
Божидар	102246	Елза	91921	Јонатан	38879	Људевит	39452	Обрад	94929	Срета	7485	Вељa	102248	Зоран	7500
Борислав	108106	Евтропије	39457	Јордан	8207	Љубивој	21820	Октавије	23109	Срећко	21918	Веса	22195	Зорислав	108048
Бошко	8283	Елеонора	21959	Јосиф	21878	Љубомир	8259	Отокар	8337	Станислав	78471	Веселин	108762	Звездана	102157
Благомир	21887	Еуфросина	102234	Јулије	108123	Љубиша	108125	Огњана	103934	Саво	45594	Видак	21940	Злата	21908
Босиљка	102247	Ернесто	22300	Језекиљ	38887	Љубислав	102229	Отилија	92493	Станко	39569	Вића	108424	Златана	39559
Блаж	45600	Филип	39477	Јагода	90696	Љутомир	21929	Оскар	21969	Станоје	100480	Видоје	39415	Златка	22173
Будислав	27180	Флоријан	8362	Јарослава	33822	Марко	13282	Омер	91938	Стојан	21947	Видослвв	21983	Зора	106046
Блажа	108980	Феодор	108079	Јулија	27114	Митрофан	79848	Оливер	22260	Стојадин	23116	Вишеслав	8273	Зорка	102239
Борислава	52616	Фабијан	102264	Јасна	8529	Матија	106058	Павао	108034	Страхиња	2343	Вишко	108751	Зорислава	108169
Бенедикт	13352	Фридерико	90687	Јустин	27984	Мартин	102271	Пелагија	22225	Сава	22965	Влада	100496	Зорица	22191
Блажимир	90738	Фаника	22286	Јелена	106036	Милија	21810	Петар	78320	Светислава	102175	Владан	102170	Зорана	39560
Богданац	102224	Филип	8252	Јустина	102157	Марија	8290	Пантелија	37774	Светлана	91916	Владета	90741	Жарко	102223
Божица	20063	Францишка	91924	Јелка	90729	Милић	27988	Пајсије	21979	Славка	20074	Владимир	60137	Жива	107241
Богдан	90672	Фердинанд	79839	Јулка	102266	Маргита	90763	Предраг	8549	Смиља	7494	Властислав	21909	Живадин	102227
Божоје	107175	Гавро	21070	Јарослав	39485	Милодраг	108090	Прибислав	27992	Смиљана	92591	Влајко	108984	Живан	60084
Бранимир	79306	Габријела	13252	Јевдокије	27123	Матилда	102258	Пера	106071	Смиљка	39459	Влатко	102293	Живко	8288
Богослав	39729	Гојислав	102215	Јездимир	21883	Мирко	67633	Перуника	102238	Спаса	12721	Властимир	60112	Живојин	39448
Бранислав	45560	Голубац	91336	Карло	108082	Магдалина	21931	Рада	22258	Стана	8342	Воја	21917	Живота	22212
Бодин	92477	Градимир	108092	Караламбије	102221	Малета	22232	Радак	8329	Станица	94902	Војин	94914	Живана	102281
Цветоје	108062	Градоје	102131	Казимир	90676	Миливој	7489	Радиша	21921	Станка	41648	Вратислав	67606	Живка	79846
Цезар	37344	Гедеон	12712	Канон	32090	Миладин	108098	Радмио	64594	Стојана	63613	Вујо	22277	Загорка	22246
Цвјетан	106031	Гојко	39565	Корнел	22227	Миле	94924	Радован	108046	Стојанка	108046	Вујадин	8139	Владана	63605
Цвијета	102269	Густав	67601	Клеоник	21916	Миланко	39494	Радоје	103939	Стојна	21913	Вујко	108100	Витка	27177
Цецилија	54796	Голуб	92496	Корнелија	3360	Милош	102297	Радојица	94249	Столе	108074	Вук	106063	Василија	108092

Умољавамо обратном поштом наручити, да не би жељени број био распродан. У досадашњим вучењима имали смо срећу ТРИ ПУТ

премију од 600.000 = К 1,800.000
и велики лоз од 400.000 = К 400.000
на 4 лоза свега К 2,200.000

својим муштеријама исплатити.

Тисућама партаја су добили веће добитке у прошлој лутрији код **КИША.** После сваког вучења објављујемо листу код нас добивених згодитака у највећим будимпештанским листовима, тако да се може свако уверити, да наше муштерије имају особиту срећу. Нека проба дакле сваки своју срећу код Киша, јер велика је срећа код **КИША!**

406 2—4

KARL KISS & Co.

Главни колектори крал. уг. прив. класне лутрије
БУДИМПЕШТА
VIII., Erzsébetkőrut 19.

Филијала:
VI. Váczi-körut 5.

Филијала:
VIII., József-körut 78.

Вучење I. класе XVI. лутрије већ 25. и 26. маја 1905. године.

Цена лоза I. класе.

Осмина	К	1·50
четвртина	К	3·—
половина	К	6·—
читав	К	12·—

Молимо овде одсећи и нама послати

НАРУЧБЕНИЦА.

Банкарској радњи Карл Киш & Co.

Будимпешта, Erzsébet-körut 19.

Молимо да ми се пошље.....лоз I. класе XVI. лутрије и службени план.

Износ од К..... { шаљем у маркама / „ пошт. дозначицом / изволите дигнути поузећем

(Што се неће, молим да се избрише).

Тачна адреса { Име:..... / Место, улица, број куће..... / Последња пошта (жупанија).....

Бензин-моторе, парне вршаће гарнитуре, шиваће машине и друге пољопривредне машине

продаје у најновијој конструкцији и најбољој изради

Generalvertretung der Maschienenfabrik der königl. ung. Staatseisenbahnen

BUDAPEST, V. Váci-körút 32.

На захтевање шаљемо каталоге и предрачуне бадава и франко.

Заступник: **Guba József, Bács-Topolya.**

321 3—5

ЛИЦА,
која изгледају остарела,

подмладе се и добију свежину, кад се употреби, потпуно нешкодљиво, далеко чувено право енглеско „млеко од краставаца“ (Balassa Gurkenmilih). То је средство за полепшавање, коме нема равна. После неколико дана употребе кожа се изглади, нестане бора, бубуљица, пега и флека. Једна боца стаје 2 круне, уз то прави чист сапун од краставаца по 1 круну и пудер по 1 круну и 20 потура. Поштом шаље C. Balassa, апотекар, Budapest, Erzsébetfalva Треба пазити на имитације, које не вреде и не помажу. — Главно стовариште у Новом Саду код **СИГМУНДА ЛУКАЧА** апотекара. 89 2—5

● **8 ДАНА НА ПРОБУ** ●

шиљем сваком, своје елегантне

○ КАВАЉЕРСКЕ САТОВЕ à la BONHEUR ○

у правом челичном окову. На сату се види **„анкер-баланс“**. Сат се може тачно регулисати, а ја се обвезујем, да ћу га за 8 дана примити натраг и вратити уплаћену своту, ако не буде добар. **Сат иде 36 сати кад се једаред навије.** Цене су оригиналне, фабричке. 1 комад са ланцем и футролом **3 фор.** Таки исти сат I. квалитета, врло танак **4 фор.,** ишаран златом и сребром **4 фор. 80. н.** У правом Goldplaque (голдплак) окову (5 година траје) **5 фор.** У сребрном окову **6. фор.** у златном **30 фор. Писмена гаранција.** Шаље с наплатом у накнаду (per Nachnahme) **прво и највеће стовариште у Бечу**

Max Böhnel Uhrmacher, WIEN, IV., Margaretthenstrasse Nro 38.

набављач ц. кр. држ. жељезница.

Захтевајте мој каталог са сликама од преко 10000 разних врста сребрних ствари. Добићете бесплатно.

Пазите! Никлени или челични Roskopf-Sstrapatz-сатови по 2 форинта. 144 3—9

B. DÉNES,

Budapest, VI. Vaczikörut

Главно заступство и стовариште ц. и кр. повл. фабрике машина и мотора **Brauner & Klaseks Nachfolger Ing. Piewa.**

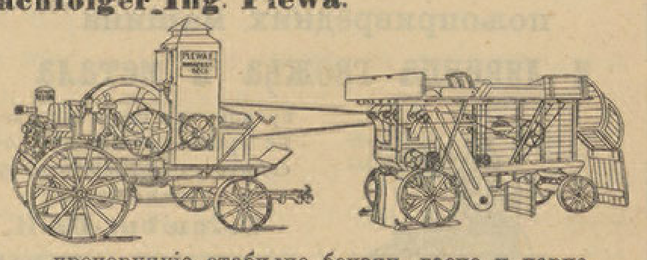

препоручује стабилне бензин, гасне и парне

МОТОРЕ од 2—100 коњских снага

Бензин-локомобиле од 2—20 коњских снага.
Стројеви за вучење гаса у свакој величини.
Потрошња 2—3 пот. од сата и коњске снаге.
Јефтине цене. Повољни услови за плаћања.

→ Ценовници бадава ←

Тражи се у провинцији солидни заступници.

262 6—12

Најбоље средство за лепоту!

Врло нужно за женске!

ЖЕНСКА ЛЕПОТА!

Може се постићи, усавршити и очувати

најодличнијим и најсиурнијим, хемијски чистим, без живе и без олова, са свим невиним средством, које се добија у свима апотекама, дрогеријама и парфимеријама.

Фелде-шов Margit-Créme

бубуљице, митесере и остале болести и пеге на кожи, изглади боре и рапе, а учини да и кожа побели, омекша се и освежи. — Кошта: Велика тегла 2 К. мала 1 К. **Margit**-пудер (у три разне боје 1 К 20, MARGIT сапун 70 п. **Margit**-паста за зубе 1 К **Margit**-водица за лице 1 К. Пошт. поузећем с накнадном наплатом (per Nachnahme) шаље: **Kelemen v Földes,** апот. Арад. Главно стовариште у **Новом Саду:** апотеке Карла Гросингера, Гавре Плавшића и Јована Вујића. 161 6—10

Тя помада за лице од светског гласа одстрањује са лица све пеге (мање и веће)

Делује за чудо брзо и сигурно

Законски заштићено.

Чувајте се фалзификата!

Kaiser-Borax

За свакдашњу употребу у води за прање.

Кемично чист КАЈЗЕР-БОРАКС је најприродније и најздравије СРЕДСТВО ЗА УЉЕПШАВАЊЕ КОЖЕ, чини воду меком, лечи рапаву и нечисту кожу и чини је нежном белом. Осведочено средство за негу УСТА и ЗУБА као и за медицинску употребу. Треба бити при куповању обаврив. Само прави у црвеним картонима по 15, 30 и 75 потура са опширним упутством. — Никад се не добија отворено! Даље

Паста Мак-сапун, Кајзер-Боракс сапун, сапун од љиљановог сока, тола-сапун зубна прашак од Кајзер-Боракса и кожни прашак од Кајзер-Боракса.

412 1—5 Једини произвођач за Аустро-о-Угарску: **Gottlieb Voith, Wien III./1.**

ПОРУЧИТЕ — НЕЋЕТЕ СЕ КАЈАТИ!

Поштована господа трговци шпецерајских радња, који желе своје радње полепшати, нека изволе набавити код потписаног

ТАБЛИЦЕ (ВИГНЕТЕ) ЗА ЛАДЛИЦЕ.

Цена јако ниска, **комад по 24 до 26 потура,** без разлике величине, које су у пола цене према горњим производима. Исте су таблице израђене на белом лиму, бојадисане **„Емајлом“**, тако дивно, укусно и вештачки писане, могу се прати, те остају вечито нове. Стекао сам много похвалница од овоместних и околних трговаца. Покушаја ради изволте дописницом јавити да вам 3—4 мустре на углед пошаљем.

Са поштовањем

386 4—6 **J. ДИМА — Вуковар.**

Заштитна марка „Ленгер“.

Liniment. Capsici comp

Anker-Pain-Expeller

је старо опробано кућевно средство, које се већ од преко 35 година као поуздан лек против **костобоље, реуме и назеба** употребљава.

Опомена. Због подражавања, која мање вреде, треба при куповању узимати само оригиналне флаше у кутијама са заштитном марком „Ленгер“ и фирмом **„Richter“** — Са ценом од 80 потура, 1 кр. 40 пот. и 2 круне може се у свима апотекама добити. — Главно стовариште код: **Јосифа пл. Терека,** апотекара у **Будимпешти.** 1013 22—39

Richters Apotheke zum „Goldenen Löwen“ in Prag

Elisabethstrasse № 5. neu.

Разашиље се дневно.

ШИХТОВ САПУН

„ЈЕЛЕН“ СА ЗНАКОМ **„КЉУЧ“**

Најбољи, најиздашнији и по томе најјефтинији сапун. Слободан од сваких шкодљивих мешавина

ДОБИЈА СЕ СВУДА.

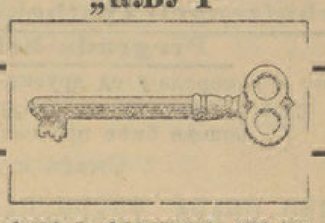

При куповању треба нарочито пазити, да сваки комад сапуна носи име „ШИХТ“ и један од горњих заштитних знакова. 137 12—

На сваком листу водени знак.

Одликовано златном медаљом у Бечу. 1902.

Прави египатски папирни омотци за цигаретле [Hülsen] јесте

AIDA

а које су свуда признате за најбоље за здравље посве нешкодљиве.

207 21—40

Светски експорт.

Добија се у главним и спец. трафи ама.

Лимонадне бонбоне, које пенуше

и ПИВО СА ЂУМБИРОМ

јесу најбоља народна пића, која су слободна од алкохола, те која су здрављу најпогоднија. Само права са овом марком:

Свуда се може добити.

Препоручује: Erste böhm. Actien-Gesellschaft orient. Zuckerwaaren und Chocolade-Fabriken (früher A. Maršner)

214 8—10

KGL. WEINBERGE.

Бечка филијала

Прима улоге на књижице 3 1/2%

Мењачница, примање берзанских налога, зајмови на вредносне папире, ескомтирање меница, Стављање у курс и ван курса — вредносне папире. Осигурање противу губитка на курсу.

1088 25—

ЖИВНОСТЕНСКА БАНКА

Wien, I., Herrengasse Nr. 12.

Уплаћен акцијски капитал К 20.000.000
Резервни и осигуравајући фондови преко . . . К 9,000.000

ЦЕНТРАЛНИ ЗАВОД У ПРАГУ — Основан 1868. Г.

Филијале у Брну, Плзену, Будвајсу, Пардубици, Табору, Иглави и Морав Острву.

БРАЋА РАБШТЕРН

НОВИ САД 146 25—

ПЕЦИВО ШЉИВОВИЦЕ И КОМОВИЦЕ

Фабрика шестоструке сирћетне есенције.

На темишварској и вршачкој земаљској изложби (јубиларној) дипломом првог степена одликован.

Цикмунд и Друг

У НОВОМ САДУ

казанџијска улица бр. 19. у сопственој кући

ПРВА НОВОСАДСКА ФАБРИКА

пољопривредних машина

и ливница гвожђа и метала

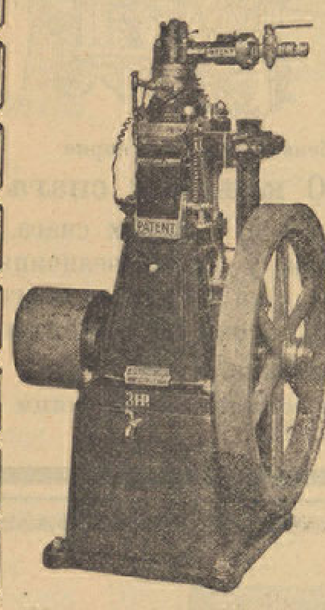

препоручује своје сопствене производе машина, особито специјалисте у сејалицама

Columbus-Drill,

патентирани сопствени производ за равнице, доловите и брдовите пределе, најновије системе по сопственој конструкцији, за коју потпуну гаранцију примају. Намештање и удешавање млинова по новој системи, као и све у ову струку спадајуће оправке извршују се најтачније.

Сопствени производ

бензин-мотора

који су потпуно усавршени и без опасности.

Ценовници стоје на расположењу и отирављамо исте бесплатно. 1123 47—100

Једино прави

Тиериев балсам.

Овај балсам може се употребити и споља и изнутра. Он је: 1. Недостижни лек против свих плућних и грудних болести, ублажује катар и умањује лучење слузи, отклања кашаљ који иде с боловима и лечи најзастарелије такве болести. 2. Од ванредног је утецаја против запаљења грла, промуклости и против свих болести у грлу. 3. Растерује коначно грозницу. 4. Ванредно лечи болести црне џигерице, у стомаку и цревима, особито грчеве у стомаку, колику и кидање у телу. 5. Одузима болове и лечи шуљеве. 6. Олакшава отварање столице и чисти крв, чисти бубреге, ослобађа од меланхолије и хипохондрије, поправља апетит и варење. 7. Лечи сваку зубобољу, као болове вилица, шупљину зуба и неугодан задај из уста и одклања подригивање. 8. Врло добро средство против глисте, павољикара и падавица. 9. При спољњој употреби је од ванредног утецаја на ране, било нове или старе ожиљке, ротлауфа, бубуљице, брадавице, на опечене и смрзнуте удове, огреботине, аушлоге, отечене руке и т. д. отклања главобољу, севање зујање у ушима, о чему опширна упутства дају извештаји. Особит је лек, који не треба да фали ни у једној кући, ако наиђе инфлуенца за време колере и других заразних болести. Треба увек гледати на велену заштитну марку! Треба адресирати: **An die Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.** 12 малих или 6 великих флаша кошта са плаћеном поштарином за свако место аустро-угарске 5 кр. За Босну и Херцеговину 12 малих или 6 великих флаша 5 кр. 60 фил. Мање од 12 малих или 6 великих флаша се не разашиље. Само се разашиље за готов новац или поузећем.

1172 20—52

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

Поруке и препродају од других законом не дозвољених балсама судски прогоњујем. Поруке за које се новац одмах пошље биће пре свију одмах послате.

Снага и дејство

ЈЕДИНО ПРАВА ТИЕРИЕВА ЦЕНТИФОЛИЈА МАСТ.

Са овом машћу сасвим је излечен један болесник који је 14 год. патио од отворених костију у ногу, и један болесник који је 22 год. патио од рака.

Спречава тровање крви, чини операције излишне.

Ова се права центифолија маст, која извлаче, употребљава код: рђавих грудних болести против тврдоће груди у дојиље, против ротлауфа, код свију старих озледа, отворених ногу и костију, код рана од удара, убода, пуцања и пригњечења; при уклањању страних материја, као стакла, трна, сачме, песка и т. д. Код свију зигњења, карбункла, изрештаја, па и рака; против глиста, при гнојењу ноктију, код рђавих ногу од многог хода, кад се опече ма којом приликом, код промрзлости чланака, кад болесници од многог лежања врањаве, отока врата, зујање ушију, кад се деца разране и т. д. Најбоље средство против убода инсекта и жуљева. Мање од 2 дозе не разашиље се; разашиљање само за готов новац или са поузећем. 2 тегле коштају 3 кр. 60 фил. На свакој тегли мора бити уревана фирма **„Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada."** Једино место од куда се добавља јесте: **Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.**

Ради потпуног уверења, да су апотекара А. Тиерија балсам и центифолија маст ненакнадима средства, треба набавити књижицу „Häuslicher Ratgeber", која садржи више хиљада оригиналних захвалница. Ова књижица се шаље кад се поручи балсам или и иначе на специјалан захтев бадава и франко. Кривотворце препродавце, који продају подражавања мојих једино правих препарата, молим да ми се пријаве ради судског прогона.

Стоваришта у Будимпешти у апотеци код Јосифи пл. Терека и Д. Лео, **J. Eger, L. Vertés Lugos** а у свима апотекама и дрогеријама.

КАРЛА ДРЕСЛЕРА

ц. и кр. повлаштена фабрика пољопривредних машина

БУДИМПЕШТА. VI. Váczi-körut 59.

лиферује

ЛОКОМОБИЛЕ

потпун парни прибор за вршење, прибори за парне плугове.

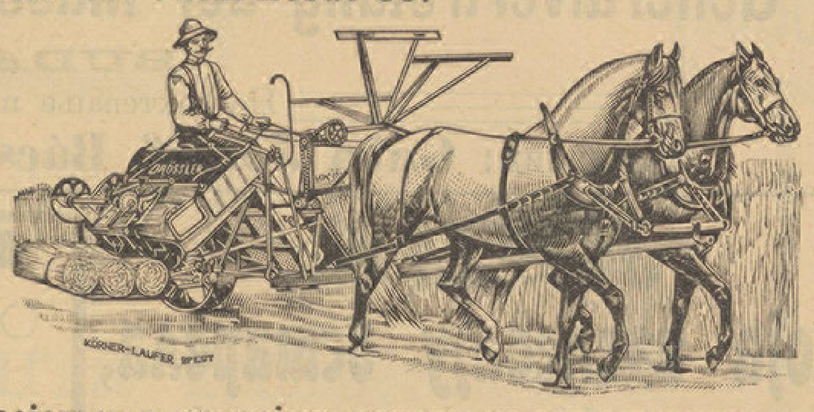

„MILWANKEE"

машине за кошење траве, машине што жању и везују снопове најновије системе.

„Ракоци Дрил" машине за сејање и свакојаке остале пољопривредне машине у солидној и трајној изради.

19—25 177

Шаљем бесплатно ценовнике и обавештаје.

ОСОБИТА СРЕЋА КОД ТЕРЕКА!

недостижима

је срећа, која нашој главној колектури наклоњена. Већ више од 19 милиона круна добитка за кратко време смо нашим поштов. муштеријама исплатили; у последњих 6 месеци исплаћена су 2 највећа добита и то:

Највећа премија од **602.000** Круна на бр. 98924

Највећи добитак од **400.000** Круна на бр. 83451.

као и добитци од Круна **100.000, 80.000, 70.000, 60.000,** 25 000, 20.000, више од 15.000 и 10.000 и осим тога многи већи добитци.

Ми препоручујемо дакле да суделујете код ове најпробитачније лутрије на свету и да поручите код нас једну срећку.

У наступајућој 16. уг. кр. класној лутрији опет ће се од

110.000 срећака **55.000** новчаних добитака

295 6—8

вући и то у укупној великој своти од 14 милиона 459.000 Круна.

Ein Jeder suche seinen Namen!

(welcher alphabetisch geordnet zu finden ist.)

Ein Jeder versuche sein Glück mit derjenigen Nummer, welche neben seinem Namen oder dem eines seiner Familienmitglieder verzeichnet steht.

Adám	982	Cecilia	83156	Gellért	72630	János	82957	Manó	83259	Salamon	2895
Adél	4143	Celestin	83519	Gereben	82849	Jenő	83245	Marcel	2881	Samu	7979
Adolár	12302	Dániel	2778	Gergely	83216	Jolán	2877	Margit	7280	Sándor	17763
Adolf	20422	Dávid	5637	Géza	2797	Jónás	7260	Mária	17707	Sári	22019
Agnes	22511	Dénes	12426	Gizella	5649	Józsa	13230	Márkus	22014	Sarolta	24029
Agoston	24242	Dezső	20983	Gusztáv	13151	József	21452	Mártha	24003	Sebestyén	24289
Aladár	28818	Domokos	23006	György	21145	Judith	23095	Márton	24274	Simon	40746
Albert	44360	Dóra	24258	Győző	23018	Juliska	24358	Matild	40705	Szeréna	57716
Alfréd	59119	Dorotea	29529	Gyula	24268	Kálmán	40482	Matyás	56693	Taksony	59575
Akos	72613	Edith	56310	Hedwig	29633	Karolin	56572	Melánia	59564	Tamás	80973
Amália	82811	Ede	59159	Helena	56525	Károly	59505	Menyhért	80019	Tasziló	83022
Ambrus	83145	Edwin	72622	Henriette	59167	Katinka	72645	Mihály	83006	Terus	83300
Andor	83505	Elek	82836	Henrik	72633	Kázmér	82960	Miklós	83273	Tibor	2898
András	990	Elemér	83164	Hermann	82954	Kelemen	83246	Miksa	2890	Tihamér	8504
Anna	4948	Emil	83520	Hermina	83217	Klára	2878	Milán	7288	Timon	18652
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	2799	Klotild	7266	Mór	17738	Tivadar	22027
Aranka	20593	Endre	5641	Hubert	6313	Kornél	16863	Mório	22016	Tóbiás	24035
Armánd	22514	Ernő	12433	Hugó	13154	Kornélia	22002	Nándor	24014	Urbán	24295
Arnold	24248	Ernesztin	21142	Humbert	21147	Kristóf	23097	Narcisz	24279	Valéria	40789
Arpád	28828	Erwin	23007	Ibolyka	23077	Krisztina	24365	Olga	40735	Vazul	58013
Arthur	44389	Éva	24259	Iduska	24270	Lajos	40486	Olivér	57098	Vendel	59586
Aurél	59142	Erzsébet	29536	Ignác	29647	László	56678	Orbán	59566	Viktor	80974
Attila	72615	Eszter	56471	Ilka	56552	Laura	59532	Oszkár	80458	Viktoria	83047
Balázs	82826	Etel	59163	Illés	59168	Lázár	73076	Ottó	83008	Vilibáld	83302
Bálint	83155	Fábián	72625	Ilma	72639	Lénárt	82962	Ödön	83281	Vilma	2900
Barnabás	83511	Félix	82837	Ilona	82955	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	8618
Béla	2749	Ferdinánd	83215	Imre	83225	Leó	2879	Paula	7300	Vince	18655
Benedek	5498	Ferenc	83531	Ince	2876	Leónia	7278	Petronella	17740	Virgil	22029
Bernát	12424	Flóra	2792	Ipoly	6432	Lidia	17850	Péter	22017	Zoltán	24044
Berta	20978	Franciska	5642	Irén	13229	Lipót	22009	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22528	Frida	12435	Irma	21148	Lóránt	23100	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	István	23092	Lothár	24373	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bódog	28886	Fülöp	23009	Izabella	24354	Lőrinc	40702	Regina	57286		
Bogdán	56273	Gábor	24263	Izidor	40463	Ludmilla	56687	Richárd	59573		
Borbála	59145	Gábriella	29541	Iván	56556	Luiza	59556	Róbert	80639		
Boriska	72618	Gáspár	56511	Jakab	59203	Malvin	73133	Rózsika	83020		
Brunó	82834	Gedeon	59164	Janka	72644	Manfréd	82975	Rudolf	83296		

Највећи добитак 1,000.000 круна.

Даље 1 премија са 600.000, 1 добитак од 400.000, 1 од 200.000, 2 од 100.000, 1 од 90.000, 2 од 80.000, 1 од 70.000, 2 од 60.000, 1 од 50.000, 40.000, 5 од 30.000, 3 од 25.000, 8 од 20.000, 8 од 15 000, 36 од 10 000, и још млоги други згодитци.

По углављеном плану уплата за оригинални лоз I. класе износи:

За 1/8 ориг. лоза ф. —·75 или К 1 50; за 1/4 ориг. лоза ф. 1·50 или 3 К
„ 1/2 „ „ „ 3·— „ „ 6·— „ 1/1 „ „ „ 6·— „ 12 К

и разашиљу се са поузећем (Nachnahme) или кад се новац у напред пошаље Званични план бадава. Поручбине на оригиналне лозове молимо да се најдаље до

15. маја о. г. п. р.

са пуним поверењем директе на нас шаљу, јер ће се горњи бројеви брзо продати.

A. TÖRÖK & Co.

Највећа трговина Угарске са класном лутријом.

BUDAPEST.

Одељења класне лутрије наше главне колектуре:

Centrale: Theresienring 46. | a. I. Filiale: Waitznerring 4 | a, II. Filiale: Museumring 11 | a. III. Filiale: Elisabethring 54 | a.

Главни уредник Јаша Томић. Одговорни уредник Константин Брадзаровић. Српска штампарија дра Светозара Милетића у Новом Саду.